

Ročník 28

Číslo 6

28. 9. 2023

**Ten, kdo ctí svatého Václava, ctí své kořeny.
Kdo ctí své kořeny, je pevně zakoreněný a jen tak nic s ním neotřese.
Kdo naopak od sebe odsekává své kořeny, padne a zahyne.
Svatý Václav měl také své kořeny. Kořenem, který mu dal nejvíce živin, je Kristus.
Ale to ať každý domyslí sám, jak se z toho poučit.**

Drazí přátelé,
prožíváme časy, které jsou hodně turbulentní. Cítíme dost velkou nejistotu na rovině společenské, rodinné, a také církevní. Mnozí se ohlížejí do minulosti, a tak nějak naříkají nad časy, kdy prý bylo líp. Takový nářek nad okurkami a melounem v Egyptě, jak to prožíval Mojžíš na poušti. Každý soudný člověk si však uvědomuje, že tudy cesta nevede. Taktéž není řešením rezignace a povzdech, že tu není možné nic dělat. Podobnou situaci prožíval svatý Václav, když začíná budovat společnost, za kterou nese odpovědnost, na hodnotách evangelia, které teprve začíná pronikat do srdcí lidu. Možná se mnohdy zeptal, zda-li není lepší cestou návrat ke starým bohům a vládě pověr a strachu, kterým lze manipulovat. On však viděl cestu v lásce Krista a byl přesvědčen, že právě svoboda svědomí a život v Duchu a Pravdě, je odpovědí na problémy, kterých nebylo málo. Tato evangelijní dynamika byla hnací silou jeho zbožnosti, ale také změn, které realizoval, a nebyli vřdycky přijaté s nadšením.

Letošní podzim se bude nést ve znamení římské synody, která bude mít zvláštní formu a náplň. Poprvé po dlouhých staletích, za podstatné účasti laiků a také bratrů jiných církví, se bude velice otevřeně debatovat o tématech, která přináší současný život. Víme, že tomu předcházely rozsáhlé debaty na úrovních farností a diecézí po celém světě. Je důležité, abychom jako církev vnímali a odpovídali na to, co prožívají lidé dnešní doby, a to způsobem vedení dialogu, a ne souzení a odsuzování. Hledali možné odpovědi v duchu Krista a nabízeli naději těm, kteří hledají a potřebují novou zkušenost s Bohem. Samozřejmě výsledkem synody by měl být papežský dokument

a nějaké směrnice, jak dál. To bude určitě v duchu současného papeže něco mimořádně inspirativního. My ale potřebujeme něco víc jako oficiální dokumenty. Důležité je začít od sebe a postupně měnit sebe a svůj osobní život. Víc a víc ho přibližovat přáním a pohledům Ježíše. Klást si neustále otázku, jak by to Ježíš chtěl, jak by to On řešil, co by On řekl. Potom moje osobní změna poznamená společenství, do kterého patřím. Naše farnosti jsou pořád příliš uzavřené a prolezlé mrtvou tradicí. Potřebujeme živou víru a živý vztah s Bohem. Svatý Václav byl člověkem eucharistie, která byla pro něho zdrojem veškeré síly, a pravidelným setkáním s Bohem. Právě uvědomělé přijímání živého Krista nás mění a dává možnost duchovně a osobnostně růst.

To nás vede k podstatné věci, a to je modlitba. Jak osobní, tak i společná. Využijme možnost společně se modlit a podpořit mnohé věci tímto způsobem. Je to smutné, že máme mnohé společenství ve farnosti, a účast je velice slabá.

Třeba na modlitby otců přichází nejvíce pět mužů, také modlitby chval jsou, co se účasti týče, slabé... Vždyť právě modlitbou dokážeme mnohé věci posunout dál, anebo přijmout to, co se nedá změnit. Václav byl mužem modlitby a dokázal často a dlouho přednášet Bohu své plány. Drazí moji, když chceme žít v naději, jde to jedině v důvěře v Boha a jeho moc. Tak, jak řekl anděl Marii, že Bohu je možné všechno. Nežijme v zajetí konspirací, pofiderních zjevení a katastrofických scénářů, ale ponořme se do síly Nejvyššího. Smrtí svatého Václava mnozí očekávali konec jeho snah, a přesto se jeho krev stala začátkem mnohého krásného.

o. Marian

www.faslavicin.cz

ANTONÍN CYRIL STOJAN

Narodil se 22.5.1851 v Beňově u Přerova. Vyrůstal v selské katolické rodině. Studoval u piaristů ve Staré Vodě, v Příboře a maturoval v Kroměříži. Po studiích teologie v Olomouci se v roce 1876 stal knězem a stal se jím naplno. Osvojil si paradox Kristovy víry: kdo chce být mezi vámi první, ať je služebníkem všech. Hned od počátku svého kněžského působení pořádal poutě na Svatý Hostýn a organizoval obnovu tohoto poutního místa. Druhým důležitým místem na mapě jeho duchovního života byl Velehrad, který prezentoval jako kolébkou víry našeho národa i všech Slovanů. Důvodem organizování poutí na toto místo bylo přesvědčení, že „nezhyne rod, jenž věřit nepřestane“. K tomuto účelu založil i Apoštolát sv. Cyrila a Metoděje, který se brzy rozšířil za hranice země Koruny české, zvláště mezi krajany. Jestliže byl Hostýn srdcem především lidové víry, rozkvétalo na Velehradě dílo intelektuální. Stojan na Velehradě připravil tři tzv. unionistické kongresy, které v mnohém předznamenaly dnešní ekumenické snahy a založil zde i vědeckou společnost Akademie velehradská. Prostí lidé si prostřednictvím lidových poutí mohli na Velehradě uvědomit svou vlastní sílu, a že za nimi stojí někdo, o koho se mohou opřít.

Dobu, ve které Stojan žil, si nesmíme idealizovat jako období všeobecné religiozity a spokojenosti. Naopak – Stojan se musel společně s věřícími vyrovnat s hrůzami a deziluzí, jež s sebou přinesla první světová válka. Bolest, jež s sebou nesla, se snažil zmírňovat konkrétní pomocí. Nemiloval jakési abstraktní lidstvo, nýbrž každého jednotlivého člověka. V poválečné době, kdy mezi kněžími i laiky působila různá odstředivá reformní hnutí či beznaděj, rezignující na jakékoli víze, Stojan všechny povzbuzoval a inspiroval svojí prostou a konkrétní vírou. Dokonce neváhal vstoupit do politiky a stát se poslancem, aby hájil zájmy věřících občanů v liberálním prostředí. Nechtěl, aby se kněží stali politiky z povolání, nýbrž aby církev měla někoho, kdo by střežil její zájmy a připravoval osobnosti z řad laiků, jež by byli schopni unést morální zodpovědnost z tohoto poslání vyplývající. Po té, co se stal v roce 1921 arcibiskupem, se jeho kurz nezměnil. Zachoval si ve všech směrech dřívější prostotu a otevřenost ke každému člověku. To stvrzuje postoj věřících, kteří jej nazývali „tatíčkem Stojanem“.

Antonín Cyril Stojan zemřel 29.9.1923 v pověsti svatosti a byl pohřben na Velehradě v Královské kapli do provizorního cihlového hrobu. Ten byl nahrazen sarkofágem, který vyhotovili podle návrhu Klaudia Madlmayra Josef Axman a Julius Pelikán. Bronzový reliéf ležící postavy A.C. Stojana lemuje biblický text: „Kněz veliký, který za života svého podepřel dům a za svých dnů upevnil chrám... Jako oheň svítící a jako kadidlo hořící v ohni.“ (Sir 50, 1-9) Do čelní

a podélné stěny sarkofágu byl vytesán citát ze Skutků apoštolů, jež tlumočí životní odkaz Stojanův: „Ve všem ukázal jsem vám, že takto se lopotíte, máte se ujímati slabých, pamětliví slov Pána Ježíše, který řekl: Lepší je dáti než bráti.“ (srov. Sk 20, 35)

Důležitější než místo odpočinku je však, podobně jako u sv. Metoděje, jehož hrob marně usilují najít generace hledačů, Stojanův živý odkaz: „Nejvýraznější stopou je snaha o dialog, kterou dokázal konkrétně uplatňovat mnohem dřív, než k takové otevřenosti dozrála celá církev a deklarovala ji na II. vatikánském koncilu. Stojan měl široké srdce a dokázal se setkávat s každým člověkem. Chodil přímo mezi lidi a osobně vyslechl jejich přání, starosti a potřeby. Tento lidský předpoklad se stal základem pro unionistické kongresy. Jejich přínos ocenil papež Jan Pavel II. při návštěvě na Velehradě v roce 1990: „V naší době, v době rozdělené Evropy, v době rozdělení církve, svědectví apoštolů Cyrila a Metoděje znamená výzvu k jednotě... Zde na Velehradě přijal tuto výzvu Antonín Cyril Stojan, podněcovatel známých unionistických sjezdů, prvních kroků k modernímu ekumenismu.“

Stojan přitom zaměřil svoji pozornost na Slovenské národy, s nimiž máme hodně společného. I to je významným impulzem v souvislosti s trochu jednostrannou orientací naší země na Západ po roce 1989, jež byla reakcí na nedobrou zkušenost z dob komunismu. Dalším důležitým vzkazem pro současnost je Stojanův zájem o emigranty, a to jak české krajany v Evropě a zámoří, tak i uprchlíky, kteří v Čechách hledali azyl před válečným konfliktem.

MODLITBA ZA VYSLYŠENÍ

Bože, náš nejlaskavější Otče! Klaníme se ti, děkujeme ti za to, že jsi nám skrze svého služebníka Antonína Cyrila Stojana ukázal požehnání křesťanské víry a činorodé lásky. S důvěrou tě prosíme: obnov a upevni v našem národě svatou víru a mravnost. Posiluj věrnost rodičů, dětí a osob tobě zasvěcených v jejich povolání. Sešli své světlo a sílu těm, kteří životem bloudí a hledají štěstí. Uzdrav naše nemocné (zvláště.....). Učiň to, prosíme, na přímluvu našeho lidumilného arcipastýře Antonína Cyrila. Dopřej nám milost, abychom ho směli uctívat jako světce, kterého jsi oslavil i zázrakem. Bože, oslav své jméno skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Svatá Panno Maria, Matko církve a Královno rodin, oroduj za nás!
Svatí Cyrile a Metoději, ochráncové Evropy, orodujte za nás!

viz webová stránka ŘK farnosti Velehrad

BÝT NEROZUMNÝ A BLÁZNIVÝ JE ZCELA PODLE JEŽÍŠOVA SRDCE

Křesťané musí být blázni. Musí totiž být dosti blázniví na to, aby všeho nechali, uměli všechno opustit a představit si zcela jiný život a zcela nový svět. Kdo není blázen, nikdy nebude Ježíši rozumět. Ježíš totiž nepatřil k rozumným, kteří vždycky všechno vědí předem, a proto od všeho raději hned dávají ruce pryč. U lidí bez fantazie by Ježíš nepochodil. Ve svých podobenstvích obrací svět vzhůru nohama. Říkal: "Představte si, že by všechno mohlo být také úplně jinak. Představte si, že by otec přijal svého nezdárného, zkrachovaného, dávno ztraceného syna zpět domů, aniž by mu udělal kázání, ba dokonce bez jediné, byť jen tichoucké výčitky. Představte si bohatého hostitele, který zve bezdomovce a drogově závislé potulující se večer po ulici do své vily na slavnostní večeři. Proč jednou neporušíte všechny zaběhnuté zvyklosti? Proč se nenecháte prostě ovládnout láskou, aniž byste se ptali, zda to druhým bude připadat vhodné? Cožpak nemáte žádné představy o štěstí, které dalece přesahují to, co se má jako štěstí prezentovat?"

Někdy slyším o bláznech, kteří by se k Ježíši dobře hodili. "Můj syn tady všechno opustil a odešel na jakýsi ostrov ve Středomoří,"

vyprávěla mi před nedávnem jedna matka. "Chce si tam otevřít malý hotel a organizovat cesty pro milovníky přírody. Začal studovat hvězdnou oblohu a seznamovat se s ptáky žijícími na ostrově. A přitom je inženýr! On však říká, že už mu technika nemůže nic víc dát. Zato příroda je prý pro něj nevyčerpatelným zdrojem úžasu a obohacení." Zdálo se mi, že ta paní z rozhodnutí svého syna moc velkou radost neměla. Jak může být tak lehkovážný a hodit za hlavu všechny jistoty? Mně však v této souvislosti napadlo jedno Ježíšovo podobenství, ve kterém říká: "Nebeské království je podobné pokladu ukrytému v poli. Když ho člověk najde, zakryje ho a z radosti nad ním jde, prodá všechno, co má, a to pole koupí." Také takový člověk je blázen, podobně jako člověk, který hodí za hlavu rady svého finančního poradce a všechno vsadí na jedinou kartu. Nerozumný člověk, který je za svět lásky a nenásilí ochoten zaplatit jakoukoli cenu. Blázen – zcela podle Ježíšova srdce.

*Notker Wolf
Prokletý mobil*

Existují dva druhy almužny: dávání a odpouštění. Dávání toho, co dobrého jsi získal; odpouštění toho, co zlého jsi vtrpěl.
sv. Augustin

ZÁŘIJOVÉ A ŘÍJNOVÉ PRANOSTIKY

Na svatého Václava pravé léto nastává.

Přijde Václav, kamna nastav.

Kolik mrazů před svatým Václavem,

tolik na budoucí rok po Filipu a Jakubu býti má.

Je-li na svatého Václava slunečno,

bude i dva týdny po něm.

Svatováclavské časy přinesou pěkné počasí.

Svatý Václav víno chrání,

po něm bude vinobraní.

Na svatého Václava bývá bláta záplava.

Na svatého Václava každá plaňka dozrává.

Je-li bouřka na svatého Václava, dlouho teplo zvěstovává.

Teplé září – dobře se ovoci i vínu daří.

Mokro o Michalu, studeno o Štědrém dnu.

Nejsou-li pryč před Michalem ptáci,

tak po něm tuhá zima neburácí.

Noc-li chladná před Michalem, tuhá zima přijde cvaalem.

Svatý František zahání lidi do chýšek.

Po svatě Tereze mráz po střeších leze.

Jaký den svatý Havel ukazuje, taková zima se objevuje.

Na svatého Havla má být všechno ovoce v komoře.

Svatá Hedvika do řepy ještě medu nalívá.

Šimona a Judy – buď sníh nebo hrudy.

Šimona – Judy biče schovejte, kyje řezejte, rukavice vyndejte.

POMLOUVAČNÝ JAZYK

„Kdo skrývá nenávisť za zrádné rty, i ten, kdo šíří pomlůvky, je hlupák!“ (Příslaví 10, 18)

Pomlůvači se o druhých vyjadřují zlomyslně, nepravdivě nebo dokonce pravdivě s úmyslem poškodit jejich pověst, charakter či dobré jméno. Političtí kandidáti jsou nechvalně známí zveřejňováním pomlůvačných výroků v médiích v naději, že tím znevýhodní své oponenty. Vzácný je kandidát, který v dnešní době vede zcela čistou kampaň. Pomlůvání se však neomezuje jen na politiky. Za určitých okolností se může kdokoli ocitnout v pokušení očernit druhého člověka. Jedním si však můžeme být jisti: v nebi pomlůvači nebudou.

„Hospodine, kdo smí pobývat v tvém stanu, kdo smí bydlet na tvé svaté hoře? Ten, kdo žije bezúhonně, ten, kdo jedná spravedlivě, ten kdo ze srdce zastává pravdu, nemá pomlůvačný jazyk, druhému nedělá nic zlého, na svého druhu nekydá hanu.“ (Žalm 15, 1-3)

Vzpomenete si na to, kdy jste o někom pronesli něco znevažujícího? Jaký byl váš motiv? Proč jste cítili potřebu snížit charakter dotyčného v očích druhých lidí? Mluvili jste z bolesti, že vám ten člověk ublížil? Závíděli jste mu jeho úspěch? Pokud ano, nenaučili jste se, jak nechat závist, aby vás motivovala k dosažení vlastních cílů, místo aby vedla k očernění druhého člověka? Je pravděpodobné, že s reptáním obdivujete a chcete mít něco, co má ten druhý.

Někteří lidé si jsou velmi nejistí a snadno propadají pocitu ohrožení, takže si myslí, že pro uhájení své pozice musí hanobit charakter jiných, které vnímají jako „konkurenci“. To byl případ Diotrefa, církevního představitele, o němž se zmiňuje Nový zákon. Řešil opravdové dilema, když Jan doporučil, aby v jeho sboru

promluvili někteří pomazaní učitelé evangelia. Přepadla ho nejistota a strach, že tato návštěva ohrozí jeho postavení, a tak jejich účast odmítl. Jana jeho chování rozzlobilo a vysvětlil svému příteli Gaiovi, jak plánuje situaci řešit: „Proto až přijdu, ukážu na jeho jednání, jak nás zlomyslně pomlouvá; a na tom nemá dost – ani bratry nepřijímá, a těm, kdo je chtějí přijmout, v tom brání a vylučuje je z církve.“ (3 Jan 1, 10)

I dnes můžeme v náboženských i sekulárních organizacích najít mnoho Diotrefů. Očernují nově přichozí, ve kterých spatřují ohrožení. Obviňují inteligentní a talentované ženy, že úspěchu dosáhly jinak než svými dovednostmi, vlohami a kvalifikací. Vyhledávají trhliny ve zbroji svých obětí. Avšak navzdory tomu, co si myslí, shazováním druhých představu o sobě nikterak nezlepší. Pokud se někdo uchyluje k hanobení druhého, je to jasný důkaz, že dotyčný nepřijal určité Boží sliby za své. Například díky Žalmu 75, 7-8 s neotřesitelnou jistotou vím, že povýšení a pocit blaženosti pocházejí od Boha spíše než od člověka. Tato pravda mě vede k tomu, že jsem týmový hráč. Není důvod hasit něčí pochodeň, aby mohla zářit ta moje. Krom toho Bůh prohlásil, že žádný člověk není schopen zmařit jeho záměr. „Když Hospodin zástupů rozhodl, kdo to zruší? Jeho paže je napřážená, kdo ji odvrátí?“ (Iz 14, 27)

Vzhledem k tomu, že Bůh má náš život pevně v rukou a slíbil pomstít všechny křivdy spáchané vůči nám, proč se zapojovat do pomlův? Přijde mi zajímavé, že řecký výraz pro „pomlůvu“ je odvozený od slova *diabolos*, což znamená „děbel“. Pomlůvání je nezákonné, ďábelské jednání, které se Bohu oškliví. Když se pokoušíme pomocí nactiutřačných slov očerňovat jiné, zaséváme semena zla, ze kterých jistě sklídíme plody. „Kdo hlídá svá ústa, stráží svůj život, kdo se pošklebuje, toho stihne zkáza.“ (Příslaví 13, 3)

Odmítám být tím, kdo pomlouvá druhé. Budu jako síto pro svá slova používat list Filipským 4, 8. „Ke všemu, co je na člověku pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté, cokoli je hodno lásky, co má dobrou pověst, co se považuje za ctnost a co sklízí pochvalu – jen k tomu se budu vyjadřovat.“

Deborah Smith Peguesová
Jak zkrátit svůj jazyk za 30 dní

**Lehkovážné slovo může
zažehnout svár,
kruté slovo může
zničit život.
Trpké slovo může
vštípit nenávisť,
surové slovo může
udeřit a zabít.
Vlídlným slovem lze
vyrovnat cestu,
radostným slovem lze
rozzářit den.
Vhodným slovem lze
snížit stres,
milujícím slovem lze
žehnat a uzdravit.**

Bůh, který stvořil člověka, mu dal rozum, aby ho mohl poznávat, vůli, aby ho miloval, oči, aby viděl jeho díla a jazyk, aby ho mohl chválit.
sv. František Saleský

EUCCHARISTIE

ZDROJEM PROŽÍVÁNÍ SPÁSY

Začal nový školní rok a pomalu se blíží podzim. V zářijových dnech slavíme také významné svátky, především svátek narození Panny Marie a také její jmeniny. Připomínáme si také svátky našich českých patronů, svátek svaté Ludmily, babičky svatého Václava a také svatého Václava, který je vzýván jako přímlyvce a ochránce českého národa. O svatém Václavu se říká, že pro něho byla důležitá mše svatá, že sám na ni připravovat chléb ke slavení.

Položme si otázku: Jak my sami prožíváme nedělní mši svatou, bereme ji jako povinnost zúčastnit se nedělní mše svaté, nebo ji bereme jako oslavu a díkůvzdání za spásu? Slovo eucharistie znamená setkání Božího lidu k oslavě a díkůvzdání za spásu. Jde o to, jak k tomu přistupujeme, zda to bereme jako povinnost nebo jako radostné setkání k oslavě. Trochu se nad tím zamysleme. Je také pro nás důležité prožít celou mši svatou a prožít ji od začátku až do konce? Myslím, že toto by mělo pro nás být důležité. Přicházejme ke slavení eucharistie včas. Měli bychom přicházet dříve a modlit se, aby nám Pán seslal Ducha Svatého a obdařil nás svým pokojem. Odevzdáme Pánu všechno to, co nás tíží, všechny ty naše starosti a nepokoje složme k jeho nohám. Přicházíme slavit se všemi přítomnými bratry a sestrami. Mnohdy přicházíme s tím: tuto nesnáším, ten mi ublížil, s tím nemluví a podobně. My jsme ale v Kristu jedno tělo a on je naší hlavou, tak jak nemohu říci ruce, já tě nepotřebuji, tak také potřebujeme všechny bratry a sestry, protože jsme jedno tělo.

Nyní se ponořme do slavení eucharistie: Velice důležitý je pro nás na začátku mše úkon kajcnosti, kdy můžeme odevzdat Ježíši ty naše všední hříchy, prosit za odpuštění, abychom byli osvobozeni a mohli s čistým srdcem slavit eucharistii. Přišli jsme přece prožít okamžik, kdy nám Bůh dává svůj největší dar a my si mnohdy tohoto daru nevážíme. Když zazní „Sláva na výsostech Bohu“ – Velebme a oslavujeme z celé své lásky Nejsvětější Trojici.

Začíná liturgie slova: Prosme, Pane, dnes chci naslouchat Tvému slovu a přinášet hojné ovoce. Prosím, aby Tvůj Duch očistil mé srdce, aby v něm Tvé slovo vzrůstalo a rozvíjelo se. Rozjímej o čteních i o homilii (kázání). Písmo říká: „Spustí-li se lijavec, nebo padá-li sníh z nebe, nevrací se zpátky, nýbrž zavlažuje zemi a činí ji plodnou úrodnou, takže vydává símě tomu, kdo rozsívá, a chléb tomu, kdo jí. Tak tomu bude s mým slovem, které vychází z mých úst; Nenavrátil se ke mně s prázdnou, nýbrž vykoná, co chci, vykoná zdárně, k čemu jsem je poslal.“ (Iz55, 10-11) Snažme se celý den si připomínat slova, která na nás zapůsobila, aby se náš život stal úrodným a plodným. Náš život se změní, jestliže dovolíme, aby Boží slovo proměňovalo naši osobnost. Potom následuje vyznání víry a přímlyvy, přímlyvujeme se také i za všechny, které máme ve svém srdci.

Začíná bohoslužba oběti - Svatý Pavel říká: „Vybízím vás, bratři, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou obět; to ať je vaše pravá bohoslužba“ (Ř 12,1). Spolu s obětními dary odevzdáváme Bohu sami sebe. Pane, obětují se ti taková (ý) jaká jsem, všechno co mám a co mohu. Všechno vkládám do tvých rukou, abys mě Všemohoucí Bože, pro zásluhy Tvého Syna, mohl proměnit. Prosím tě za svoji rodinu, za všechny lidi, kteří se svěřili do mých modliteb i za ty, kteří jsou proti nám. Obětuj Pánu sama sebe, daruj mu své bolesti, naděje, radosti a prosby. Pros o mnoho, ale nejen za sebe, také pro všechny. Oběť, která se Pánu líbí, je když obětuješ sebe, aby tě Pán mohl proměnit

skrze své zásluhy.

Zpívej celým srdcem „Svatý, svatý, svatý...“, chval celým svým srdcem Boha.

Při proměňování se nedívej dolů. Zahleď se na Eucharistii a modli se: „Pane, věřím a klaním se Ti, doufám v Tebe a miluji Tě, prosím za odpuštění za ty, kteří nevěří a neklaní se Ti, nedoufají v Tebe a nemilují Tě. Řekni mu, jak velice ho miluješ a klaněj se mu, Králi králů. V okamžiku proměňování je celé společenství u paty kříže na Kalvárii ve chvíli ukřižování, kde se znovu zpřítomňuje Ježíšova oběť na kříži. Pán není spoután časem ani prostorem.

Při modlitbě Otče náš se modleme z hloubi svého nitra, protože skrze Ježíšovy zásluhy můžeme Boha nazývat svým Otcem a v důvěře můžeme k němu volat. Připomeňme si ty, kteří nás v životě nejvíc zranili a způsobili křivdy a řekněme jim: „Ve jménu Ježíše Krista vám odpouštím a přeji vám pokoj.“ Pokud nejsme schopni odpustit, klademe překážky Božímu milosrdenství. V modlitbě Otče náš se přece modlíme: odpust' nám, jako i my odpouštíme našim viníkům. Pokud nejsme schopni odpustit, prosme Pána, aby nám dal sílu, abychom i my dokázali odpustit.

Když kněz přijímá, modleme se za ně: „Pane, požehnej kněží, očisti je, miluj je, pečuj o ně, pomáhej jim svou láskou.“

Když jdeme k svatému přijímání, uvědomujme si, že Pán ze své veliké lásky se nám dává za pokrm. Tak jako tělesný pokrm slouží k tomu, aby se v nás obnovily ztracené síly, tak také Eucharistie oživuje naši lásku k celé Nejsvětější Trojici, a také lásku k lidem. Přijímáním těla Páně vzrůstá naše spojení s Ježíšem Kristem. Pán Ježíš řekl: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm“ (J 6,57). Po přijímání klanějíme se Pánu, chvalme ho a děkujeme mu za tak veliký dar, který nám dal. Prosme ho, abychom se i my stali chlebem, který bude darem pro druhé, abychom dokázali rozdávat lásku, abychom s ním dokázali promlouvát a obracet se k němu po celý den i při plnění každodenních povinností, on chce být hostem i v našich rodinách jako náš nejlepší přítel.

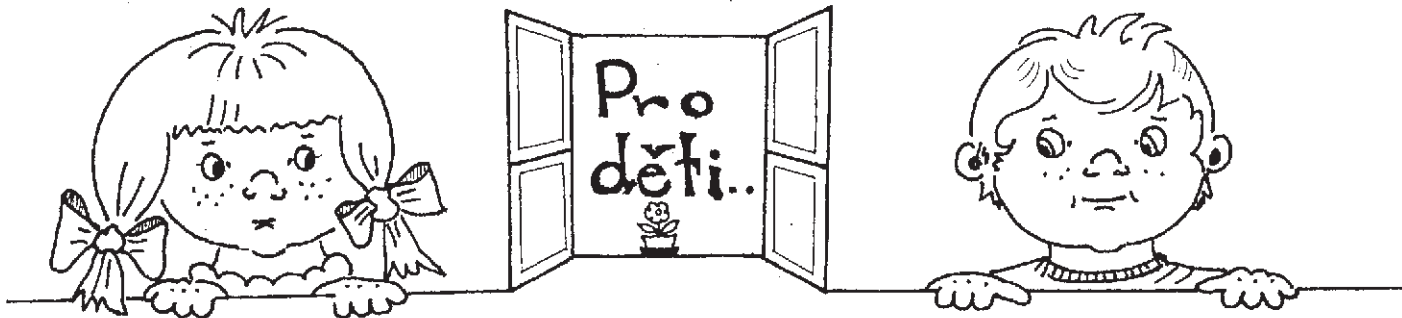
Závěrečné požehnání nás vysílá ke službě evangelia, abychom tuto radostnou zvěst šířili dál, jít a svědčit celým svým životem.

Proč mnozí lidé nezakouší tuto radost ze setkání s Pánem, protože to berou jako povinnost. Povinnost zúčastnit se nedělní mše svaté, povinnost modlit se. Při mši si to odsedí nebo odstojí a vůbec se nezúčastňují jak zpěvem nebo zapojením do modlitby. Když říkáme při modlitbě amen, neznamená to konec modlitby, ale že já se s ní ztotožňuji a přijímám ji. Mnozí lidé také přijímají každý den, tráví na modlitbách několik hodin, ale v jejich životě se neuskutečňuje žádná proměna. Dary, které přijímáme v Eucharistii, by měly přinášet ovoce obrácení, růstu ve ctnostech a ve skutcích milosrdenství. Prosme Pána, také o milost obrácení, abychom dokázali rozdávat lásku.

Ludmila D.

Zpěv je odpočinkem pro duši a počátkem pokoje. Uklidňuje rozbouřenou mysl a usmíruje hněv.
Připravuje lidi k lásce a překonává vzdálenost mezi lidmi.
sv. Basil Veliký

VÝSTUP JEŠTĚREK

Ještěrky se jednou rozhodly, že vystoupí až na samý vrcholek vysoké věže. Ocitly se před pyšně stojící stavbou, obklopené mnoha osobami, které chtěly být účastny tohoto závodu.

První ještěrka tedy hned odstartovala a začala stoupat, ale velmi brzy se vzdala kvůli obtížím, a také kvůli tomu, že na ni všichni volali: "Nikdy to

s těmi svými krátkými, tenkými a ošklivými nožičkami nedokážeš!" O výstup se následně pokusila druhá ještěrka. A lidé zase volali: "Není možné, aby ještěrky měly takovou sílu a dostaly se až na samý vrchol stavby!"

Po nějaké době i ta druhá výstup vzdala. A tak to šlo dál se všemi ostatními ještěrkami. Až ta poslední, která též začala svůj výstup za doprovodu známého volání. Nicméně, nožka za nožkou, s námahou a úsilím, se nakonec dostala až na samý vrchol! Zástup byl udivený a ptal se: "Jak to jenom mohla zvládnout?"

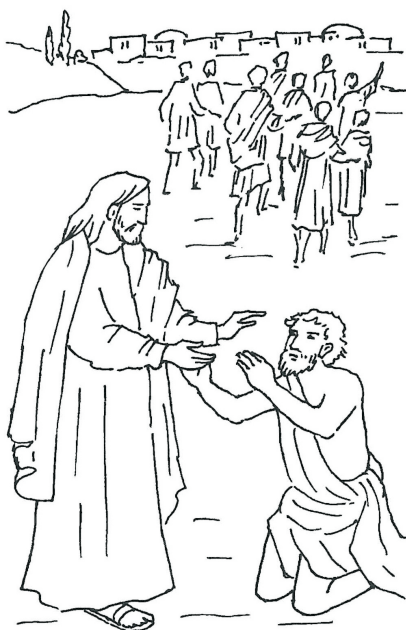
V davu byl také jeden zvědavý zvěrolékař, který chtěl odhalit tajemství jejího úspěchu. Přiblížil se k ní a zeptal se: "Jak jsi to jenom udělala?" Nedočkal se žádné odpovědi. Zvedl tedy hlas: "Řekni nám, jak jsi to zvládla?" A zase žádná odpověď... Ještěrka byla hluchá! Protože neslyšela pesimistické názory, které ji obklopovaly, podařilo se jí zvládnout skutečně náročnou cestu!

JEŽÍŠ A DESET MALOMOCNÝCH

Jednou potkal Ježíš deset malomocných, kteří na něj volali a prosili, aby je uzdravil. Ježíš jim řekl, aby se šli ukázat kněžím. Když odcházeli, byli zázračně uzdraveni. Povšimnul si toho jeden z nich, Samaritán. Hned se k Ježíšovi vrátil, děkoval mu a velebil Boha. Byl uzdraven jako ostatní, ale od uzdravených Židů se lišil tím, že jako jediný projevil dík. Kdo umí poděkovat a je vděčný, ten dokáže ... (dokončení věty v tajence).

Ježíšovy zázraky změnilo životy lidí doslova naruby. Najdi dvojice slov opačného významu. Číslo před prvním a písmeno za druhým slovem z konkrétní dvojice patří vždy k sobě. Napiš písmena k číslům do tajenky. – Jsi i ty Bohu a lidem za něco vděčný?

Lk 17,11–19

1. bohatství	zlo	Í
2. zdraví	dole	T
3. světlo.....	zbabělost	O
4. začátek.....	smutek	I
5. nahoře.....	slabost	A
6. dobro.....	tma	V
7. odvaha	smrt	Ů
8. síla	nenávisť	J
9. život.....	válka	P
10. horko.....	konec	R
11. mír.....	chudoba	S
12. láska.....	nemoc	Ž
13. radost.....	zima	D

Kdo umí poděkovat, ten dokáže...

TAJENKA:

11	4	7	2	6	3	8	5
----	---	---	---	---	---	---	---

1	3	9	12
---	---	---	----

2	13	3	7	5
---	----	---	---	---

1

4	8	10	7
---	---	----	---

1	5	6
---	---	---

Katechetický věstník č. 6/2013-14 © Biskupství brněnské

LEV A MYŠ

Žil byl jeden lev a ten právě velmi klidně spal. Najednou mu mezi tlapami proběhla myš. Lva to probudilo, rozlítil se a chystal se ji sežrat. Chudák myš se dala do úpěnlivého prošení: "Prosím, ušetři mě! Jsem malá a hubená. Nebyla bych pro tebe dobrá ani jako malá snídaně. Když mě nesníš, jednoho dne se ti odvděčím!"

Lev se od plic zasmál a přemýšlel, kdy asi by mu tohle malé zvíře, jako je myš, mohlo prokázat nějakou službu. Když se smál, tak poněkud povolil své sevření a myš uprchla.

Týden nato lev padl do sítí lovců. Řval, zmítal se v síti, kopal nohama a snažil se všemi způsoby osvobodit, ale beznadějně. Čím víc sebou házel, tím víc se síť zamotávala... Myš tu scénu sledovala zdálky. Teď to byla ona, kdo se smála!

Po nějaké chvíli ale pocítila soucit: přiběhla ke lvu a svými zoubky začala rozhrýzávat šňůry sítě. A lev se zachránil! "Smál ses, když jsem ti říkala, že se ti odvděčím svou službou," uzavřela myš, "a teď ses na vlastní oči přesvědčil, že i malí zvládnou velké věci!"

Pino Pellegrino Příběhy pro osvěžení duše

K vedení duší je potřeba lžící nauky, kýbl ostražitosti a oceán trpělivosti.
sv. František Saleský

... A NĚCO PRO ROZVESELENÍ ...

Pepíček se ptá tatínka: „Tati, jak vznikli lidi?“ Tatínek: „Adam a Eva měli děti. Jejich děti vyrostly a měly také děti a tak dále.“ Pepíček šel za maminkou a ptá se: „Mami, jak vznikli lidi?“ Maminka: „Napřed jsme byli opice a vyvíjeli jsme se, až se z nás stali lidé jako teď.“ Pepíček běží za tatínkem: „Tati, lhal jsi mi, byli jsme opice!“ Tatínek odvětí: „Tvoje máma mluví o její straně rodiny.“

Synek mě vzbudil. Báł se prý, že ho někdo zabije. Vzhledem k tomu, že to bylo ve tři ráno, nebyl daleko od pravdy.

Chlapec tráví s tatínkem prázdniny na venkově. Soused zajde na kus řeči a ptá se chlapce: „Kdepak je tatínek?“ „V nemocnici, přejel ho traktor,“ hlásí klučina. „Chudáčku, a co tady celé dny sám děláš?“ „Jezdím s traktorem.“

„Mami, upadl nám žebřík,“ říká Pepíček. „Tak to řekni tátovi!“ „On už to ví, visí na okapu.“

Syn píše rodičům z tábora: „Nemějte o mě strach, mám se dobře, je hezky, odpočívám, všechno je tu fajn. A co je to ta epidemie? Váš Kája.“

Malá Ivanka se prodírá k pultu zástupem zákazníků a prosí prodavačku: „Můžete mne, prosím, obsloužit přednostně?“ „A proč?“ „No, tatínek sedí doma a čeká na mě.“ „A co to má být?“ „Prosím toaletní papír.“

„Jeníku, synku, ty si taky myslíš, že jsem špatná matka?“ „Já se jmenuju Pavel.“

„Mami, můžu si jít hrát za barák na Jana Husa?“ „Jasně, upaluj!“

„Jaký máte důvod k rozvodu?“ ptá se soudce. „Bohužel mi prodal kuchyňský sporák a peníze propil.“ „To je sice pravda,“ hájí se manžel, „ale manželka je tak mizerná hospodyně, že si toho všimla až za dva měsíce.“

„Paní učitelko, já s vámi taky nejsem často spokojený, ale už jsem kvůli tomu někdy volal vašim rodičům?“

Klepání na nebeskou bránu. Svatý Petr zakřičí: „Co je?“ „Neříká se CO JE, ale KDO JE!“ „Jéééé... Zase učitelka!“

Paní učitelka se ptá dětí: „Máte někdo rád hudbu?“ Zvednou ruku čtyři žáci a paní učitelka jim řekne: „Bezvadný, vyneste ten klavír z přízemí do druhého patra.“

Internetový zdroj: Hubatá černoška

O JÍDLĚ

Jídlo je nutná věc k přežití. Pro někoho denní slast, pro jiného droga, pro některé dívky velké nebezpečí. **Jídlo je o to "zrádnější", že se bez něj neobejdeme, a tudíž se musíme učit správnému vztahu k němu.** Alkohol nebo cigarety nemusíme mít vůbec. Ač je pro alkoholika velmi těžké nepít, když se vrátí z léčení a vidí láhve s pokušením na každém kroku, takový obézní člověk nemůže přestat jíst, ale musí jíst jinak a jiné potraviny.

Dnes jsem v rozhlase poslouchala zajímavý pořad o vztahu lidí k jídlu. Vynechám africké republiky a jiné chudé země, kde určitě problém s nadváhou a obezitou nemají. Ovšem v Česku roste počet obézních lidí. Sama mám desetakilovou nadváhu a moje snaha zhubnout obvykle po pár měsících končí. Dietní sestra v pořadu říkala, že jídlo se má vychutnávat. Proč Francouzi netloustnou? Protože jsou to gurmáni. Nevzdali se tučných sýrů ani baget, ale umějí jíst pomaleji a méně než Češi. Francouz sní pět deka sýra a vychutná ho, Čech do sebe dvacet deka nahází. A mnohým z nás chybí pohyb. Stále dokola se o tom mluví, ale většina z nás jezdí autem, po městě se veze autobusy, často neuděláme ani krok navíc.

A zase se jedná o umírněnost. Umět si jídlo vychutnat, těšit se na něj a děkovat za něj. Jídlo není jen otázkou nasycení, ale je to také způsob, jak vytvářet společenství. I Ježíš stoloval s učedníky, přišel na hostinu k farizeovi nebo na oběd k Marii a Martě. Nemůžu se ale ubránit dojmu, že některá naše setkání a oslavy jsou vlastně takovými "přežíračkami". Místo, aby jídlo bylo hezkým zpestřením, je hlavní náplní.

Neumím se mírnit na různých oslavách. Plný stůl je pro mě opravdu pokušením, kterému většinou neodolám. Neumím si dát od každého jenom trošičku. Je to dennodenní boj.

Ale řekněte, co to má za smysl cpát se a potom složitě hubnout, brát pilulky a koktejly na hubnutí? Tohle je opravdu proti rozumu.

Pravdou je, že my, kterým chutná, máme denně hned několik rozkoší. Najdou se ale i lidé, které tedy já chápu opravdu jen stěží, kteří jedí jen proto, aby neumřeli. Neumějí jídlo vychutnávat, je jim v podstatě jedno, co jedí. Můj muž, když je na výletě v přírodě, vůbec jíst nemusí, svačina ho ruší z kochání a z obdivování přírodních krás. Někdy jako by námi, obyčejnými smrtelníky, kterým je z hladu špatně, mírně pohrdal! Jo, takovým lidem se lehkou drží půst!

Nejde o to se jídla úplně zříkat, občas ale neškodí jíst prostě – vrátit se ke chlebu s máslem, k bramborám s tvarohem nebo třeba krupicové kaši. Může se nám stát, že z hranolků a řízků už budeme jednoduše přesyceni. Peníze ušetřené za jídlo můžeme použít jako dar pro ty, kdo je potřebují.

Ludmila Křivancová Papiňák

Svou zvláštní poslušnost zaměřuj na ctnosti, které jsou znázorněny na čtyřech koncích kříže: pokora, láska, poslušnost, trpělivost.
sv. Vincenc z Pauly

Farní den 2023

Foto Josef Floreš

DĚKANÁTNÍ POUŤ 2023

Milé sestry, milí bratři,
v sobotu 14. října jsme otcem biskupem Josefem Nuzíkem zváni do Štípy u Zlína k tradiční společné děkanátní pouti za obnovu rodin a nová kněžská a řeholní povolání. Tento rok bude mít pozměněné schéma. Růženec se, prosím, pomodlete cestou. Program začne v 15 hodin adorací a bude pokračovat od 15:45 do 16:45 debatou s otcem biskupem, která je pokračováním synodální cesty naší diecéze. Ve stejném čase bude probíhat pro děti program vedle v pastoračním sále farnosti. Od 17 hodin bude potom společná mše

svatá. Jsme vyzváni, abychom poslali své případné dotazy na otce biskupa Josefa, na které se bude snažit odpovědět. Lze tak učít trojím způsobem: a) e-mailem (PROSÍM, UVEĎTE, ZE KTERÉ JSTE FARNOSTI, AŤ SE DOTAZ POLOŽÍ NA NAŠÍ POUTI ANE NA POUTI JINÉHO DĚKANÁTU) na adresu: ptejsebiskupa@ado.cz do 30.9.; b) otázku můžete napsat na papír a vložit vzadu v kostele do schránky; c) můžete se ptát přímo na místě. Děkujeme předem za vaše dotazy, vaši modlitbu a účast na společné pouti. Na setkání se těší kněží děkanátu Valašské Klobouky.

Člověk je Pánu Bohu nejvíce podobný tehdy, když jiným přeje dobro.
sv. Jan Zlatoústý

KŘTY

červen

Šarlota Naňáková
Zoey Petru
Maxmilián Stanislav Saňák
Karolína Eliáš

srpen

Vít Sudek
Johana Jana Hajdová
Adam Kabela
Mathias Trčka

červenec

Nina Filipová
Pavel Josef Skopal
Elena Františka Strnadová
Julie Ptáčková
Eliška Pešková
Theo Jan Hofschneider

SVATBY

červen

17.6. Mgr. Ondřej Vaculík, Štítná nad Vláří + Mgr. Jitka Jemelková, Slavičín

24.6. Roman Pešek, Nevšová + Klára Kořenková, Vysoké Pole

7.7. David Kozubík, Vysoké Pole + Linda Urbaníková, Rokytnice

22.7. Ing. Jiří Ptáček, Slavičín + Dominika Václavíková, Lipová

29.7. Viktor Gottfried, Lipová + Zuzana Tomečková, Lipová

srpen

5.8. Jiří Struhař, Nevšová + Aneta Kosečková, Nevšová

26.8. Jan Hyžík, Nevšová + Leona Žáková, Slavičín

září

9.9. Ing. Filip Miškařík, Slavičín + Martina Šimoníková, DiS., Slavičín

16.9. Pavel Rak, Nevšová + Petra Morávková, Brumov-Bylnice

POHŘBY

13.5. Božena Macháčová, 1948, Rudimov

26.5. Vincenc Kužela, 1944, Rokytnice

29.5. Jaromír Žáček, 1956, Slavičín

12.6. Jarmila Goňová, 1951, Slavičín

16.6. Antonie Ševčíková, 1940, Slavičín

19.6. Ivan Floreš, 1961, Slavičín

19.6. Emílie Juráňová, 1946, Slavičín

22.6. Theodor Plášek, 1934, Rudimov

23.6. Karel Vrba, 1938, Slavičín

28.6. Květoslav Gronych, 1930, Divnice

30.6. Ladislav Paúr, 1937, Lipová

8.7. Marie Hyžíková, 1935, Slavičín

24.7. Miloslav Svárovský, 1938, Lipová

10.8. Zdeňka Kučerňáková, 1944, Slavičín

12.8. Josef Doruška, 1946, Slavičín

19.8. Petr Šuráň, 1973, Slavičín

31.8. Milan Šuráň, 1970, Slavičín

2.9. Jaroslav Minařík, 1934, Slavičín

RÁDI VÁM POSLOUŽÍME UDELENÍM SVÁTOSTÍ

– největšího daru, který Kristus svěřil své církvi.

Protože však je k tomu třeba dobrá příprava, **ohlaste se nám:**

Křest dětí buď hned po narození, nebo alespoň 1 měsíc před křtem.

(Křty jsou zpravidla 3. sobotu v měsíci v 11 hodin nebo po domluvě 3. neděli při mši svaté v 11 hodin)

Příprava na **křest dospělých** trvá zhruba 1 rok.

(Křest obvykle v sobotní Velikonoční vigílii.)

Zamýšlený **církevní sňatek** nejméně 3 měsíce předem.

Svátost nemocných udělujeme po individuální domluvě.

Možnost **svátosti smíření** je vždy půl hodiny před každou mší svatou.

ÚŘEDNÍ HODINY NA FAŘE

Středa ----- 15.00 – 16.00

Pátek 8.30 – 9.30 15.00 – 16.00

Pokud je P. Marian přítomen na faře, přijme potřebné rád i mimo úřední hodiny!!!

TELEFONICKÝ KONTAKT:

Fara (úřad) : 739 245 911

Mons.P. Marian Dej (soukromé): 731 919 369

E-mail: faslavicin@ado.cz

Web: www.faslavicin.cz

PRAVIDELNÉ BOHOSLUŽBY VE FARNOSTI SV. VOJTĚCHA A SV. CECILIE VE SLAVIČÍNĚ

NE 7.15 hodin

9.15 hodin

11.00 hodin

PO, ST, PÁ 18.00 hodin

ÚT, ČT, SO 7.00 hodin

viz: www.faslavicin.cz

28.9. Slavnost sv. Václava, hlavního patrona českého národa (Mt 16, 24-27)

29.9. sv. Michael, Gabriel a Rafael (Jan 1, 47-51)

30.9. sv. Jeroným (Lk 9, 43b-45)

1.10. 26. neděle v mezidobí (Mt 21, 28-32)

sv. Terezie od Dítěte Ježíše

2.10. sv. andělé strážní (Mt 18, 1-5.10)

4.10. sv. František z Assisi (Lk 9, 57-62)

7.10. Panna Maria Růžencová (Lk 10, 13-16)

8.10. 27. neděle v mezidobí (Mt 21, 33-43)

11.10. sv. Jan XXIII. (Lk 11, 1-4)

12.10. sv. Radim (Lk 11, 5-13)

15.10. 28. neděle v mezidobí (Mt 22, 1-14)

sv. Terezie od Ježíše

16.10. sv. Hedvika / sv. Markéta Marie Alacoque

(Lk 11, 29-32)

17.10. sv. Ignác Antiochijský (Lk 11, 37-41)

18.10. sv. Lukáš (Lk 10, 1-9)

22.10. 29. neděle v mezidobí (Mt 22, 15-21)

sv. Jan Pavel II.

28.10. sv. Šimon a Juda (Lk 6, 12-19)

29.10. 30. neděle v mezidobí (Mt 22, 34-40)

1.11. Slavnost Všech svatých (Mt 5, 1-12a)

2.11. Vzpomínka na všechny věrné zemřelé

(Mt 25, 31-46)

Řešení ze strany 5: ...**PROŽÍVAT SVŮJ ŽIVOT S RADOSTÍ**

Citáty svatých v rámečcích ve spodní části stránek jsou převzaty z www.fatym.com

ROZPIS SLUŽEB ŽEN, KTERÉ SE OBĚTAVĚ STARAJÍ O ÚKLID NAŠEHO KOSTELA

- 30.9. - 6.10. Zupková, Fojtíková I., Raková, Durďáková, Štěpančíková, Šimoníková, Koudelová
- 7.10. - 13.10. Gbelcová, Goňová, Šebáková, Fridrichová, Fridrich
- 14.10. - 20.10. Bublanová, Kozubíková, Švachová, Dufková, Daňhelová, Fojtíková M.
- 21.10. - 27.10. Fojtů A., Manová M., Uberalová M., Borová J., Juříková B., Hlavicová M.
- 28.10. - 3.11. Hrádek 1
- 4.11. - 10.11. Hrádek 2
- 11.11. - 17.11. Hnilová, Bothová, Zvoničková, Kotásková, Koncerová, Frolová, Vyorálková
- 18.11. - 24.11. Mňachková, Cvešperová, Hlavicová R., Koudelová T., Koudelová E., Argalášová,
- 25.11. - 1.12. Nevšová

Všem, kdo se podílejí na úklidu, upřímně Pán Bůh zaplat'.

PASTÝŘ, zpravodaj farní rodiny sv. Vojtěcha a sv. Cecílie ve Slavičíně. Slouží pro vnitřní potřebu farnosti. Řídí redakční rada. Náklad 300 výtisků. Příspěvky přijímají Jana Adámková, tel. 608 746 325 nebo 731 646 734 a Magdalena Durďáková, tel. 739 524 374. Můžete je také vložit do označené pokladničky v předšní kostela, která je k tomuto účelu určena. Nepodepsané příspěvky se nepřijímají. Všem pravidelným i nepravidelným dopisovatelům upřímně Pán Bůh zaplat'. Náklady na 1 výtisk činí přibližně 12,- Kč. Srdečně děkujeme za vaše finanční příspěvky. Další řádné číslo vyjde 1.11.2023 na Slavnost Všech svatých. Uzávěrka bude v neděli 15.10.2023. Pozn. Redakce nezodpovídá za obsahy jednotlivých příspěvků. Provádí pouze jazykové a stylistické korektury. V článcích jsou otištěny necenzurované názory, postřehy a zkušenosti našich dopisovatelů a čtenářů!

Naši jedinou chloubou je Kříž našeho Pána Ježíše Krista: v něm je naše naděje, život a vzkříšení, skrze něj jsme spaseni a vysobozeni.

POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE

14. září si křesťané připomínají památku Povýšení svatého Kříže, událost, kdy byzantský císař Herakleios II. přemohl roku 614 perského velkokrále Husrava II., a tak získal, převezl a roku 628 na jeruzalémské Golgotě vztyčil kříž, na kterém byl ukřižován Ježíš Kristus.

Původ svátku je však ještě o něco starší. Již v 5. stol. se v Jeruzalémě pro věřící 14. září vystavovaly části Kristova Kříže, křesťanský západ pak svátek začal slavít v 7. století, v Miláně až ve století jedenáctém.

Datum 14. září souvisí s legendou o nalezení svatého Kříže, o které se zasloužila císařovna Helena při své pouti do Svaté země kolem roku 326. Za den nalezení se udávalo 13. září a k slavnosti vyvýšení kříže v Konstantinově bazilice nad Božím hrobem došlo 13. – 14. září roku 335.

Význam svátku ještě zvyšuje další křesťanský motiv: ve Starém zákoně se píše, že každý, kdo byl uštknut hadem, měl pohlédnout na měděného hada na kůlu zhotoveného Mojžíšem a poté byl uzdraven. V novozákonním Listu Filipským (Fp 2, 6-11) svatý Pavel na tuto událost navazuje a rozvíjí ji: „Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži. Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemí – a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus je Pán.“ Zde je zdůrazněn protiklad ponížení – povýšení. Povýšení se zde nechápe ve smyslu získání výhod nebo prestiže, ale naopak znamená ponížení a utrpení, které na kříži Ježíš Kristus přijal.

Úcta ke svatému Kříži také souvisí s hmotnou památkou na Ježíšovo ukřižování. Během celého středověku se každý panovník snažil získat alespoň malou část kříže a tuto relikvii pak uvádět jako nadpřirozené posvěcení své moci.

Náboženský infoservis

ZNAMENÍ KŘÍŽE

V církevním kalendáři každoročně slavíme 14. září svátek Povýšení svatého Kříže. Vznik tohoto svátku datujeme již od 5. století, kdy byly v Jeruzalémě vystavovány k veřejné úctě věřících zbytky Kristova Kříže. Od 7. století se zároveň uctíváno na znovuzískání svatého Kříže z Persie, kam byly jeho ostatky odneseny jako válečná kořist.

Kříž původně označoval rovný kůl nebo trám, v dalším významu pak prostředek trestu a popravy. Ve starém zákoně se však popravy neprováděly na kříži, ale kamenováním. Mrtvá těla se ovšem někdy věšela na kůl pro výstrahu, jak můžeme číst v 5. knize Mojžíšově (Dt 21,22) nebo v knize Jozue (10,26), a byla považována za Bohem prokletá. Nepohřbená těla mrtvých poskvřovala posvátnou zemi, proto je bylo podle Zákona nutné sundat a pochovat dříve, než nadešla noc.

Proces křižování prováděli Féničané a Kartáginci, později často Římané. K tomuto trestu odsuzovali pouze otroky, venkovany a nejhorší typy zločinců. Kromě jednoduchého sloupu, na něj byla oběť přivázána nebo naražena, znali tři typy křížů. První z nich byl tzv. kříž svatého Antonína, který měl tvar písmene „T“. Druhým typem je kříž svatého Ondřeje, jehož podoba byla ve tvaru písmene „X“. Poslední druh představuje kříž, jehož dva trámy různých délek se protínají a jsou k sobě vzájemně kolmé. Na takovém kříži zemřel i Ježíš. Tuto skutečnost potvrzují texty všech čtyř evangelií zprávou

o přibití nápisu nad Ježíšovou hlavou (Mt 27,37; Mk 15,26; L 23,38; J 19,19-20). Současní odborníci popisují ukřižování jako nejbolestivější způsob smrti.

Kříž znamenal pohoršení i v novozákonní době. Jak tedy rozumět skutečnosti, že Ježíš byl ukřižován? Jeho smrti na kříži můžeme správně porozumět jen ve světle jeho předcházející služby. Ježíš věnoval svou činnost a svůj život poslání, které mu svěřil Otec, což znamená přivést lidi k uznání plné Boží svrchovanosti. Avšak jeho služba kázání vzbudila odpor a nevráživost. Nijak se tím nenechal zstrašit a zůstal věrný svému úkolu i při rostoucích nesnázích. Plně důvěřoval, že zkoušky, které mu ukládají lidé, nemohou zabránit spasitelné vůli Boží (J 2,19n; 10,18). Dále se neúnavně věnoval plnění svého poslání, i když předvídal, že z lidského hlediska skončí fiaskem. Asi v polovině své služby začal předpovídat svůj tragický konec (Mk 8,31; L 9,22). V těchto předpovědích jasně naznačil, jaký způsob smrti podstoupí rukama lidí. Zdůrazněním nutnosti této smrti pro splnění spasitelné Boží vůle a důvěryplným slibem o vzkříšení dal jasně najevo, že jeho smrt bude podstatným prvkem při uskutečnění Božího plánu.

Když tedy víme, že kříž představoval pohoršení, snáze pochopíme, proč se na Kalvárii Ježíšovi někteří vysmívali a vyzývali ho k sestoupení z kříže (Mt 27,39-44). V tomto úhlu pohledu lépe porozumíme zděšení učedníků v průběhu soudu jejich Mistra, který v předvečer svého utrpení předpověděl, že jeho učedníci budou pohoršení (Mt 26,31). Apoštol Petr, který v Ježíšovi poznal Mesiáše, nedokázal snést předpověď jeho utrpení a smrti (Mt 16,21n). Teprve když Duch svatý o letnicích vrhl plné a jasné světlo na Ježíšovo zmrtvýchvstání, porozuměli apoštolové, že mu kříž nezabránil ve splnění jeho poslání.

Novozákonní pisatelé ovšem nepíší o kříži se zájmem historickým nebo archeologickým, ale christologickým. To znamená, že v centru její pozornosti je spasitelný význam toho, co se stalo na kříži smrtí Ježíše Krista, Božího Syna, kvůli nám všem.

V myšlenkovém systému evangelisty Jana už není kříž pouze nástrojem utrpení a pokoření, je to už předchůť slávy Boží. Kříž je přímo místem Ježíšova vítězství a oslavy. Jan používá výrazu, který byl do té doby spojován jen s označením Ježíšova vystoupení na nebe (Sk 2,33; 5,31) a zmiňuje se o okamžiku, kdy je syn člověka vyzdvižen od země (J 8,28; 13,32n.) jako nový měděný had, znamenající spásy. „Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný.“ (J 3,14). V textu tohoto evangelisty čteme také o pohledech všech, jež jsou upřeny k tomu, kterého probodli (J 19,37). Víra se obrací k Ukřižovanému a jeho kříži, živoucímu znamení spásy. Podobné pojetí nacházíme i v knize Zjevení. Mluví o dřevě kříže, kterým je zachován „strom života“ (Zj 22,2.14.19).

Listy apoštola Pavla svědčí o tom, že křesťané velmi brzy objevili velká pozitivní bohatství ukrytá v tajemství Ježíšovy smrti. Pavel opakuje, že „Kristus zemřel za naše hříchy podle Písma“ (1K 15,31) a rozvíjí tento výrok prvokřesťanské tradice v teologický systém. Říká, že kříž je pravou moudrostí, a proto nechce on, Pavel, znát nic jiného než Krista ukřižovaného (1K 2,2). Napsal: „My kázeme Krista ukřižovaného. Židy to uráží, pohané to pokládají za hloupost.“ (1K 1,23). Potupná Ježíšova smrt na kříži židy urážela, protože oni očekávali, že Mesiáš zvítězí a slavně se ujme svého pozemského království.

Pavel dále říká, že Ježíš byl „pověšen na dřevo jako zlořečený“ (Ga 3,13) a tím nás vysvobodil ze zlořečení Zákona. Zlořečení znamená prokletí. Kristus nás tedy vykoupil z kletby, tzn. z existence, která je kletbou nejen ohrožena, nýbrž skutečně stížena a opanována. Protože jsme unikli kletbě Zákona, nemá už nad námi Zákon vůbec žádnou moc. Jeho tělo na kříži, takové, jaké mají hříšní lidé, umožnilo Bohu „odsoudit hřích na lidském těle“ (Ř 8,3). Rozsudek Zákona byl vykonán, ale Bůh jej zároveň „přibil na kříž“, a tím jej zničil (Ko 2,14n.). Může od něho nyní odhlížet a darovat spásu nezávisle na Zákonu. Krví prolitou na kříži Bůh se sebou

smířil všechno tvorstvo, usmířil staré rozpory a rozdělení, způsobené hříchem a nastolil pokoj a jednotu mezi židy a pohany, kteří tak tvoří jedno tělo (Ef 2, 14-18). Kříž je mezníkem mezi Starým a Novým zákonem.

Je to rovněž apoštol Pavel, který svými slovy vyjadřuje, že kříž odděluje svět Zákona od světa víry a stává se v srdci věřícího hranicí mezi světem těla a světem ducha, jediným ospravedlněním a jedinou moudrostí. Křesťan tedy není ospravedlněn skutky zákona, ale vírou v Ukřižovaného, se kterým je ve křtu spolu-ukřižován, aby zemřel Zákonu a žil pro Boha (Gal 2, 19). „*My všichni, kteří jsme byli křtem ponořeni v Krista Ježíše, byli jsme křtem ponořeni do jeho smrti. Tím křestním položením do jeho smrti byli jsme spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem.*“ (Ř 6, 3-4)

Díky autorovi listu Židům můžeme lépe porozumět tomu, co znamená kříž pro Ježíšovo lidství a také tomu, čím přispěl kříž k uzavření nové smlouvy (Žd 8, 6-9, 15). Tento dopis ukazuje, jak zcela lidské útrapy, které Ježíš snášel, udělaly z něho soucitného velekněze a jak jeho smrt na kříži byla dokonale kněžskou obětí, která trvá navždy. Je to oběť, která očisťuje lidi od hříchu a sjednocuje s Bohem (Žd 2, 10; 5, 7; 10, 1-18). *Máme vynikajícího velekněze, který prošel až do nejvyššího nebe: je to Ježíš, Boží Syn. Náš velekněz není takový, že by nebyl schopen mít soucit s námi, slabými. Naopak! Vždyť on sám byl vyzkoušen ve všem možném jako my“* (Žd 4, 14-15).

Kříž je také znamením a slávou. Znamením křesťanské víry a slávou křesťanů. V každodenním životě křesťana je „starý člověk“ ukřižován (Ř 6, 6), což je výraz pro osvobození od hříchu. Jeho pohled na svět má být proměněn moudrostí kříže, která jej připodobňuje příkladu Ježíše pokorného a „poslušného až k smrti, a to smrti na kříži“ (Fp 2, 1-8). Má mít stále před očima, jak na svém těle „vynesl naše hříchy na dřevě, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě“ (1 Pt 2, 24).

Ježíšův učedník má být po vzoru svého Mistra jeho následovníkem. Kristus každému, kdo ho chce následovat, říká: „*Kdo chce jít za mnou, zapře sám sebe, vezme svůj kříž a následuje mě!*“ (Mt 16, 24). Učedník má zemřít sobě i světu, kříž je pro něj znamením.

Křesťan se má též chránit odpadu, který znovu křížuje Syna Božího (Žd 6, 6). Může pak s Pavlem volat: „*Ať je daleko ode mě, abych se chlubil něčím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista, kterým je pro mě ukřižován svět a já světu*“ (Ga 6, 14).

Ježíš zemřel na kříži, který se jakožto nástroj vykoupení stal spolu s výrazy smrt, utrpení a krev jedním z klíčových výrazů při řeči o lidské spáse. Není už symbolem hanby, ale znamením křesťanské náročnosti a slávy, nejdříve pro Krista samotného, potom též pro nás, křesťany. Když se tedy žehnáme znamením kříže, vzpomeňme někdy i na to, co pro nás kříž znamená.

Ludmila Černochová, České katolické biblické dílo

SVATÝ KRÍŽ

Kříž, od pradávna nástroj potupné smrti, se díky Kristu stal nástrojem přechodu k novému životu. Pro křesťany je znakem Kristova díla spásy, znamením Božího vítězství tam, kde by byl člověk odsouzen k zániku.

Ve své nejjednodušší podobě, s jedním svislým a jedním příčným ramenem, je kříž symbolem nového vztahu člověka k Bohu (svislé rameno) a nového vztahu člověka k člověku (příčné rameno), a vzájemné harmonii, ale i neoddelitelnosti těchto vztahů. Kristus sestoupil na zem, aby člověka pozvedl do nebe, a rozepjal ruce, aby nás otevřel jednomu vůči druhému.

Jako vzpomínka na Pilátovu tabulku s nápisem „*Ježíš Nazaretský, král židovský*“ se nad příčným ramenem kříže často zobrazuje další, o něco kratší rameno. Tento tzv. dvojkříž znázorňuje hlubokou duchovní skutečnost spojení osobního kříže člověka s Kristovým křížem, podle slov sv. Pavla: „*na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap*“. Je to úplný kříž mystického Krista, Ježíše jako hlavy a církve jako těla.

Na Východě, začátkem 9. století, se na kříži objevuje dolní příčné

rameno, znázorňující podstavec, na kterém byly přibity Ježíšovy nohy. Připomíná nám, že i když jen Ježíš Kristus, druhá božská Osoba, trpěl v těle na kříži, je dílo kříže dílem cele svaté Trojice. Mnohem později, v 17. století, začali někteří východní křesťané v unii s Římem spatřovat ve dvojkříži kříž spojený s Petrovým křížem (sv. apoštol Petr byl ukřižován hlavou dolů), jako znamení jednoty s jeho nástupcem, papežem.

Zhruba v 10. až 11. stol. Slovanští křesťané začínají spodní rameno zobrazovat šikmo. Pravděpodobně to byla reakce na šířící se blud, který popíral, že Kristus skutečně trpěl i tělesně. Šikmé rameno nám ukazuje Krista zkriveného v bolestech, které skutečně prožíval. Jiné vysvětlení se odvolává na sv. apoštola Ondřeje, který podle legendy zasadil do země kříž tohoto tvaru, a hledě směrem na sever za Kavkaz, předpovídal velký vzrůst církve na tomto území. Jiní zase vidí v tomto tzv. slovanském, neboli osmikoncovém kříži spojení dvojkříže a kříže ve tvaru X, na kterém zemřel sv. Ondřej. Lze se setkat i s výkladem, že šikmé rameno symbolizuje odklon od Říma. To je ale spíš projev neznalosti, vždyť tento kříž běžně používají řeckokatolíci.

Zešikmené rameno je symbolem mnohých klíčových pravd víry. Evangelium připomíná dva lotry ukřižované po obou stranách Ježíše. Ten po jeho pravici se kál a byl zachráněn, ten po levici se rouhal a zachráněn nebyl. Možná v celém jejich životě mezi nimi nebyl rozdíl, a o jejich osudu rozhodla jediná věc – postoj vůči ukřižovanému Kristu. Tak pravá část ramene (po Ježíšově pravici) směřující nahoru a levá část směřující dolů je připomínkou těchto dvou lotrů, ale také proroctvím o nás: podle toho, jaký postoj zaujmeme, tak skončíme. Šikmé rameno je též symbolem vah spravedlnosti, ne naší, železné, ale Boží, která touží odpustit a křížem zahlazuje naše nepravosti. Taktéž je obrazem břemena našeho kříže, který tlačí k zemi nevěřícího, ale je příjemné a lehké, ba dokonce nadnášející pro věřícího. Nevěřící nese svůj kříž sám, ale věřící je křížem, spojeným s Kristovým, sám nesen. Všechna tři ramena dále hovoří o tom, že hříchy proti Otci a Synu budou křížem zahlazeny, ale hřích proti Duchu svatému nikoli.

Ježíš na kříži je zobrazen s hlavou nakloněnou vpravo, což znamená pozvání pro všechny hříšníky, aby přešli z jeho levé strany na pravou, pozvání k následování a spáse. Lebka u paty kříže je Adamovou lebkou, podle tradice Kristův kříž stál přesně nad Adamovým hrobem. Symbolizuje též každého padlého člověka, zajatce smrti. Naopak nahoře je tzv. „nerukotvorný“ obraz Krista, který na tomto místě symbolizuje tvář obnoveného člověka, podobného Kristu. Tak se nám kříž ukazuje jako „páka“, která nás zdvihá z prachu země do nebeské slávy, ze smrti do života v Kristu. Ještě jednu pravdu víry zde můžeme najít. Když Kristus zemřel (skloněná hlava), tělem byl na kříži, duší v podsvětí (lebka ve skalní puklině) a duchem v nebi (klanějící se andělé po stranách „nerukotvorného“ obrazu). Na hlavním rameni je z Ježíšova pohledu vlevo měsíc a vpravo slunko, což označuje vlevo království noci, temna, stranu odsouzení a vpravo království dne, světla, stranu spravedlnosti.

David Pancza, měsíčník Amen, 3/97

Vpravo den, vlevo noc

KŘÍŽ

Jan Graubner

Kříž je dnes považován za náboženský předmět či křesťanský symbol. Kdysi to tak ovšem nebylo. Šlo o potupný nástroj poprav, který Římané nepoužívali pro své občany, jen pro porobené barbary. Apoštol Pavel píše, že kříž je pro jedny pohoršením, pro druhé bláznovstvím. Zároveň však tvrdí, že „pro ty, kteří jdou ke spáse, je mocí Boží“. Co způsobilo takovou změnu?

Odpověď dává ten, který na tom kříži visí: Ježíš z Nazareta, Bůh, který se stal člověkem proto, aby z lásky k člověku vzal na sebe lidské viny a přinesl za ně smírnou oběť. Bere na sebe utrpení druhých, aby nemuseli trpět oni. Ukazuje lásku až do krajnosti. Ani v největším utrpení nepřestává milovat. Dokonce se modlí za ty, kteří ho křížují: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí“. Prožívá opuštěnost od Boha, a přesto volá: „Otče, do tvých rukou svěřuji svou duši“. Zloba a hřích ho nepřemohli, proto nad ním nemohla zvítězit ani smrt. On vstává z mrtvých jako slavný vítěz.

Potupná šibenice kříže se stala nástrojem záchrany a symbolem vítězství. Kristovi následovníci v něm vidí znamení naděje pro sebe i pro svět. Nejde však o lacinou naději a snadnou cestu ke štěstí bez námahy. Kristus žádá: „Kdo chce jít za mnou, ať bere na sebe každodenně svůj kříž a následuje mě“. To není lehká věc. Proto chtějí mít věřící před očima Ukřižovaného téměř stále jako motivaci k lásce, která dává hodnotu i utrpení, jako povzbuzení k vytrvalosti a věrnosti. Pro mnohé se kříž stal školou lásky a pramenem požehnání.

Vystavují kříže v chrámech, ale i v rodinách, protože tam je nejvíce třeba motivace k lásce, která hledá dobro druhého a je věrna, i když je to těžké. Nosí křížky na krku jako znamení, že patří Kristu. Mnoho křížů stojí v krajině, u cest a na rozcestích, aby stále připomínaly, co je na životních cestách důležité, a byly znamením požehnání.

Umělecká ztvárnění kříže někdy zdůrazňují božskou přirozenost Krista, vítězství lásky a nesmírný poklad spásy zlatem a šperky či zpodobněním Ukřižovaného jako Krále v dlouhé říze a královskou korunou, jindy hrůzu utrpení a opuštěnosti, velikost zničujících důsledků hříchu. V novější době i kosmický rozměr oběti a nejrůznější oblasti lidského utrpení a bídy, kterou na sebe Ukřižovaný vzal. Žádné z nich nás nenechává lhostejnými. Osobní láska Boha volá po osobní odpovědi.

Mons. Jan Graubner, arcibiskup pražský a primas český (katalog k výstavě Spojení křížem, 2011)

Opakávání Krista, dřevorez, výstava

NOC KŘÍŽE

Tomáš Halík

Dnes stojí před očima církve kříž, vztyčený mezi nebem a zemí. Už v Pavlových listech čteme, že kříž byl pro mnohé pohoršením, a i dnes jsme svědky toho, že se někteří lidé nad tímto znamením pohoršují. Je třeba jim říci, že křesťanská víra si chorobně nelibuje v obra-

zech bolesti a nezbožňuje utrpení jako takové.

Jestliže na Velký pátek „uctíváme kříž“, ctíme toho, který se nezalekl bolesti ani smrti. Šel tímto světem cestou pravdy, a to důsledně až do konce. Šel proti zlu, a na této cestě na zlo nikdy neodpovídal zlem, a neměl iluze o tom, že tato cesta nevede k žádnému levnému triumfu. Věděl, že je to cesta oběti, a to oběti vlastního života. A tuto oběť přinesl vědomě a dobrovolně. Díváme se na kříž s úctou a vděčností za oběť, kterou Kristus na kříži přinesl.

Kříž není jen místo tělesného utrpení Kristova, je to místo, kde se otvírá pekelná hloubka nicoty, pokušení, zoufalství, totální opuštěnosti, která zaznívá z věty *Bože můj, Bože můj, proč si mě opustil!* Neskrývejme si hořkost těchto slov výkladem, že Ježíš „jen“ citoval počáteční slova dvaadvacátého žalmu, který končí slovy důvěry a naděje v Hospodina. Copak to něco snímá z hrůzy těch slov? Ano, věrme s Janem, že Ježíš nezemřel v zoufalství, jak se snad domnívá Kalvín, že jeho posledním dechem byl akt úplné odevzdanosti do Otcových rukou; ale nezastírejme si tím tíži temnoty, kterou před tím musel projít.

Část homílie P. Tomáše Halíka

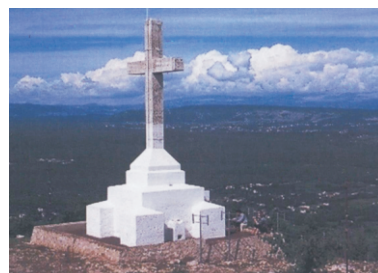
**KÁZÁNÍ PŘI OSLAVÁCH SVATÉHO KŘÍŽE
V MEDŽUGORJI**

Henryk Hoser

Den po svátku narození Blahoslavené Panny Marie, jsme se shromáždili o 23. neděli v mezidobí, abychom několik dnů před samotným svátkem oslavili Povýšení svatého Kříže. Jak se Kříž, prostředek nejukrotnější a nejhanebnější smrti, stal symbolem křesťanství? Ten kříž se tyčí na věžích kostelů a svatyní, je vztyčen na vrcholcích tolika hor, visí na zdech

našich domovů a pracovišť, hrdě ho nosíme na krku. V době apoštolů, měl kříž velmi špatnou pověst: byl hloupost pro Řeky, kteří hledají lidskou moudrost, pohoršení pro Židy a bláznovstvím pro pohanské národy, jak říká sv. Pavel. Všimáme si, že se dnes znovu vede boj proti kříži, který začíná překážet, i když se stal ušlechtilým znamením tolika světových iniciativ, jako je Červený kříž, a je vyznamenáním v různých odvětvích, jako čestný kříž, kříž za zásluhy atd. Svátek Povýšení svatého Kříže nám dává novou příležitost, abychom si připomněli velikost a hodnotu Kříže. Objevujeme, že Ježíšův Kříž – jako znamení nekonečné lásky – má v sobě neodolatelnou přitažlivou sílu.

Svatý Cyprián nám pak pomáhá pochopit to Boží bláznovství.

Kříž na hoře Križevac

Říká zejména, že Jeho Syn si přál stát se synem člověka, abychom se tak my stali syny Božími. Chtěl se pokořit, aby pozvedl svůj pokleslý národ. Trpěl pro rány, které mu byly způsobeny, aby zhojil naše rány. Stal se služebníkem, abychom my, služebníci – otroci, se mohli stát svoidobnými. Přetrpěl i smrt,

aby skrze Jeho smrt se smrtelníci stali nesmrtelnými.

Nyní dobře chápeme, proč zde každý pátek uctíváme Ježíšův Kříž. Uctívání Kříže by mělo být především činem vděčnosti, díkyčinění a útěchy. Proč se modlíme Křížovou cestu vystupující na Kříževac, na jehož vrcholu se nachází oslavovaný Kříž, který ze své výšky dominuje nad celým krajem? V hlubinách svého nepopisatelného a nesmírného utrpení Ježíš nemyslel na sebe, nýbrž stále na nás, hříšníky. Vyvýšen na Kříži vyslovil slova, která zachraňují svět: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“ Z Kříže zazněla i pronikavá slova: „Hle, Matka tvá.“ Umírající Ježíš nás neopouští jako sirotky, ale ponechává nám svoji Matku. Kolik je v tom lásky a velkodušnosti!

Kříž se stal symbolem vítězství, kterým je potvrzeno Vzkříšení. Od té doby liturgie často ukazuje Vzkříšeného Krista s Křížem, s oslaveným Křížem v pozadí. Zde v Medžugorji, Vzkříšený Kristus, kterého věřící tolik uctívají, obsahuje tajemství Kříže, který je pramen našeho spasení a příslib života, který je Boha důstojný. Amen.

Arcibiskup Henryk Hoser, apoštolský vizitátor v Medžugorje, 9. září 2018, (kráceno)

UČITELÉ CÍRKVE – co řekli a napsali o Kříži

Sv. Efram Syrský

Kristův Kříž, záchrana lidského pokolení,

sv. Efram Syrský (cca 306 – 373)

Sláva tobě! Tys postavil svůj Kříž jako most nad smrtí, aby po něm přecházely duše z krajiny smrti do krajiny života. Sláva tobě! Tys vzal na sebe tělo smrtelného člověka a učinil jsi je pramenem života pro všechny smrtelníky.

Kříž Kristův nám navrací ráj,

sv. Ambrož Milánský (+397)

Kříž Kristův nám navrátil ráj. Toto je strom, který Pán ukázal Adamovi, aby z něho jedl, mluvě o stromu života, který byl vprostřed ráje, avšak ze stromu poznání dobrého a zlého, aby nejedl. Adam zbloudil, nedodržel příkazy, okusil zapovězené. Skrze dřevo počináme hladovět, neboť jeho tělo se zmocnilo pokrmu. Proto Pán v Kristu spojil tělo se dřevem, aby ustal odvěký hlad a aby byla znovu nastolena milost života. Blažený strome Páně, na kterém byly ukřížovány hříchy všech! Blažené Tělo Páně, které všem poskytlo pokrm!

sv. Ambrož Milánský

Kříž je slávou i povýšením Krista,

sv. Ondřej Krétský (+8. stol.)

Slavíme svátek Kříže, kterým byly zahánány temnoty a vráceno světlo. Slavíme svátek Kříže a společně s Ukřížovaným jsme pozváni do výšin, abychom zemi s Křížem nechali dole a získali to, co je na hoře. Takové a tak účinné je vlastnění Kříže a kdo ho má, má poklad. Právě jsem nazval pokladem to, co je věčné i podle jména nejkrásnější ze všech dober. V něm, skrze něj a do něho je vložena celá naše spása a je vrácena do dřívějšího stavu. Vždyť kdyby nebylo kříže, nebyl by býval Kristus ukřížován. Kdyby nebylo Kříže, nebyl by býval život přibít hřeby na dřevo. Kdyby nebyl přibít hřeby, nebyly by prameny nesmrtelnosti vylily z boku krev a vodu, které vykupují svět, nebyl by

sv. Ondřej Krétský

roztrhán dlužní úpis hříchu, nebyli bychom propuštěni na svobodu, nejedli bychom ze stromu života, nebyl by nám otevřen ráj. Kdyby nebylo Kříže, smrt by nebyla bývala pokořena, peklo by nebylo oloupeno.

Drahocenné a úcty hodné dřevo Kříže,

sv. Jan Damašský (+750)

sv. Jan Damašský

Toto drahocenné a v pravdě úcty hodné dřevo Kříže je tedy hodno veškeré cti, neboť na ně Kristus položil sebe sama v obět' za nás a protože je posvětil dotknutím svého nejsvětějšího těla a krve. Podobně máme také uctívat hřeby, kopí, šat a svatá místa, na kterých on přebýval: jesličky, Betlémskou jeskyni, spásnou Golgotu, životadárný Hrob, pravzor kostelů Sión a další. Prapředek Boží, David, říká toto: „Vejděme do jeho příbytků, pokloňme se místu, kde stanula jeho chodidla“. A další slova tohoto žalmu pak ukazují, že měl na mysli Kříž: „Povstaň, Pane, do odpočinutí svého“, neboť po Kříži

následovalo zmrtvýchvstání. Je-li nám vzácný příbytek, lůžko nebo oděv osob, jež milujeme, o kolik dražší nám pak má být to vše, co náleželo našemu Bohu a Spasiteli a přispělo k naší spáse.

Kristův Kříž – zdroj veškerého požehnání a příčina všech milostí,

Sv. Lev Veliký (+461)

Kristův Kříž je středem celého stvoření a celých dějin, průsečíkem, v němž se rozhoduje o věčnosti každého jednotlivého člověka. Kristův Kříž je Deskami, na nichž bylo napsáno Slovo Zákona, nového Zákona, Slovo, které se stalo tělem a jež má být čteno celou naší duší, celou naší myslí, celým naším srdcem i celým naším tělem, aby se i v nás stalo tělem.

Kříž je světlem celého světa,

sv. Jan Zlatoústý (+407)

Čím ďábel zvítězil, tím byl také poražen! Z rajského stromu porazil ďábel Adama, z Kříže přemohl Kristus ďábla. Jedno dřevo sráželo do propasti podsvětí, druhé naopak přivádí zpět k životu i ty, kteří tam sestoupili již předtím. To první ukrylo poraženého člověka, když se styděl za svou nahotu, druhé naopak obnaženého člověka před zraky všech vyvýšilo jako vítěze. První smrt přivedla všechny, kdo se narodili po ní, do záhuby, druhá naopak vzkřísila k životu i ty, kteří se narodili před ní. „Kdo vylíčí mocné činy Páně?“ Smrt nás učinila nesmrtelnými, tak podivuhodné je dílo Kříže!

sv. Jan Zlatoústý

UČITEL CÍRKVE – je titul daný svatým, kteří se ve svých spisech vyznačují pravověrností a vynikající teologickou znalostí. Učitelé církve učí moudrosti evangelia, to znamená, že ukazují cesty Ducha, které bychom měli následovat, abychom splnili očekávání, která má Bůh vůči nám. Jejich osobní duchovní život a poselství pro věřící tvoří nedílný celek. Doposud ho získalo 36 svatých.

Katolická církev určila podmínky pro udělení titulu učitele církve – pravověrnost (ovšem ne neomylnost), znamenité učení, významná svatost života (a oficiální církevní prohlášení za učitele církve).